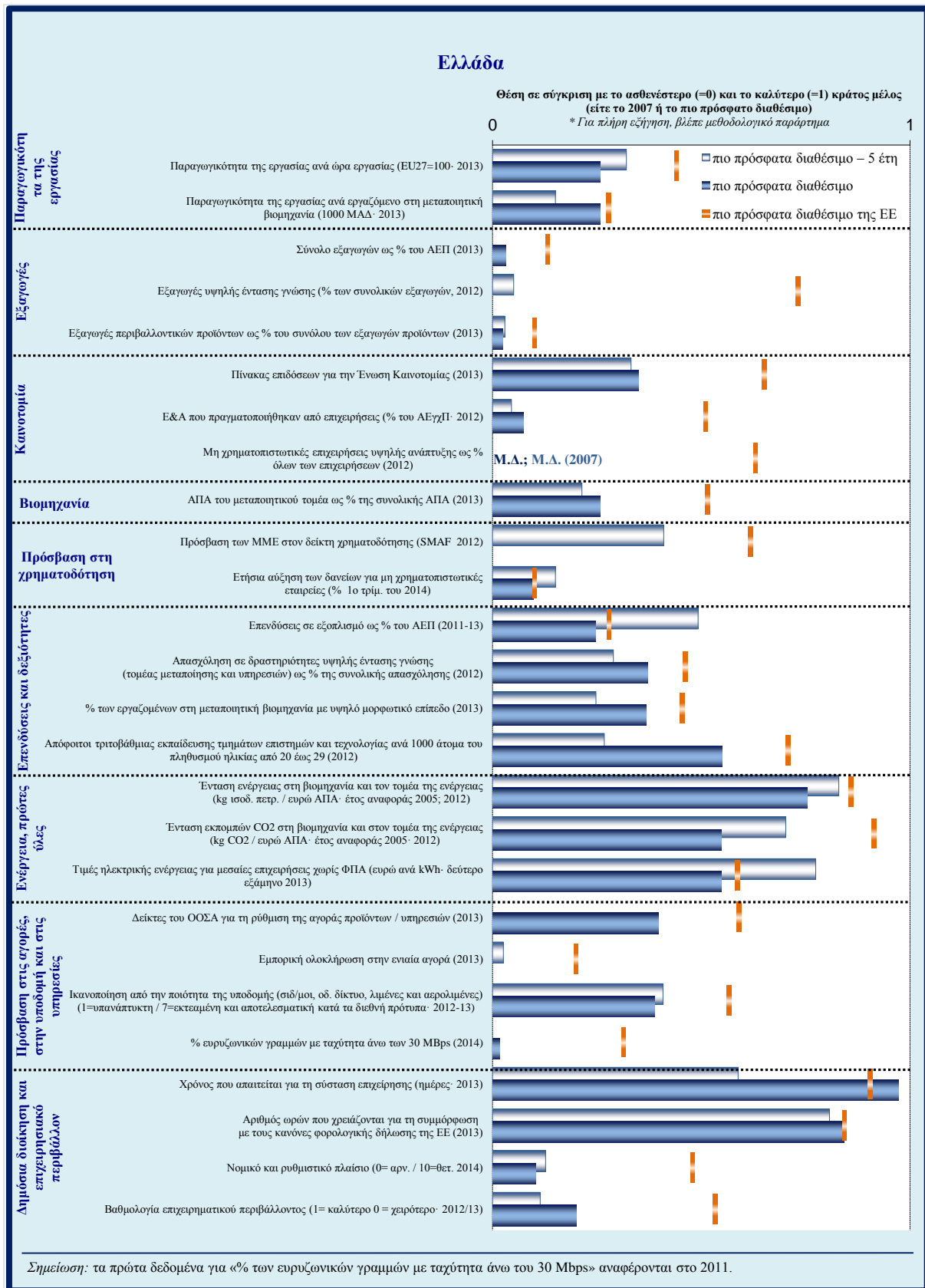
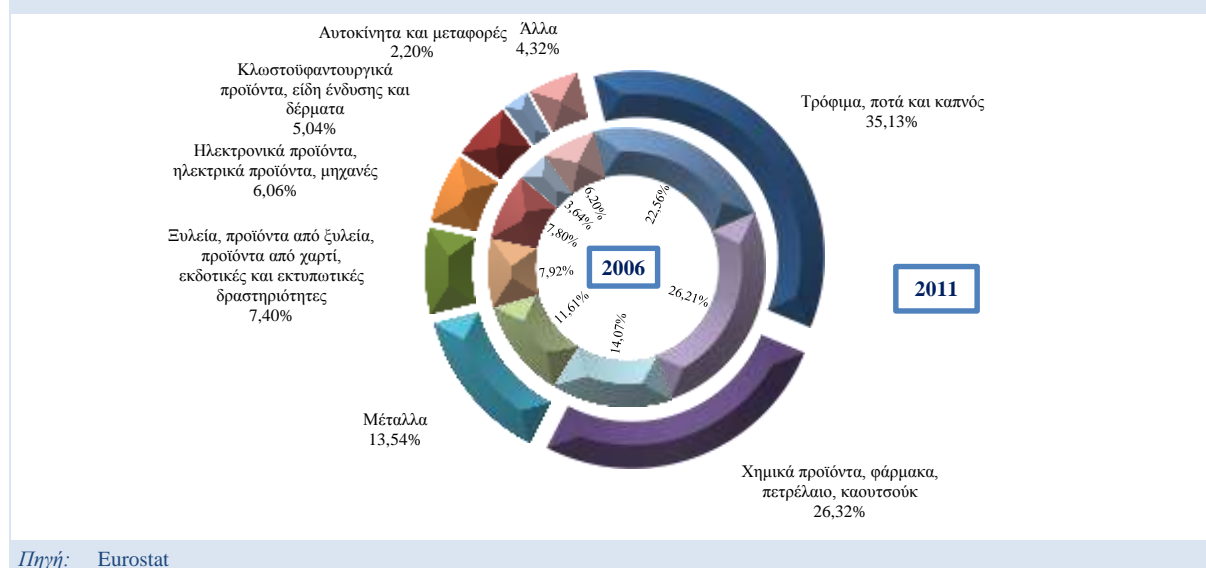


### 3.8 Ελλάδα



**Σχήμα 3.8.1: Μεταποιητικοί κλάδοι [Ακαθάριστη προστιθέμενη αξία (ΑΠΑ) σε βασικές τιμές] - Ελλάδα**



### 3.8.1 Εισαγωγή και επιδόσεις

Οι υπηρεσίες αποτελούν τον κεντρικό άξονα της ελληνικής οικονομίας. Η μεταποιητική βιομηχανία αντιστοιχεί στο 9,9 % της συνολικής προστιθέμενης αξίας (μέσος όρος ΕΕ το 2011 15,5 %), και παρουσιάζει εξειδίκευση κυρίως στη βιομηχανία μεταποίησης τροφίμων (παραγωγή φυτικών ελαίων και επεξεργασία και συντήρηση φρούτων και λαχανικών). Άλλοι σημαντικοί τομείς είναι ο μεταλλουργικός τομέας, ο τομέας των χημικών προϊόντων, ο τομέας του τσιμέντου και ο κλωστοϋφαντουργικός τομέας.

Η παρατεταμένη ύφεση έπληξε σοβαρά την ελληνική οικονομία. Τα στατιστικά στοιχεία δείχνουν ότι το 2014 η Ελλάδα επιστρέφει στην ανάπτυξη. Οι δείκτες εμπιστοσύνης εξακολουθούν να βελτιώνονται και οι διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις βελτίωσαν την ανταγωνιστικότητα. Το πρόγραμμα οικονομικής προσαρμογής μείωσε τις μακροοικονομικές και δημοσιονομικές ανισορροπίες. Το 2015, αναμένεται περαιτέρω ενίσχυση της ανάκαμψης, εξακολουθεί όμως να είναι σημαντική η πλήρης εφαρμογή του προγράμματος προσαρμογής, ώστε να παγιωθεί η πρόσφατη πρόοδος. Η σημαντική βελτίωση του τομέα του τουρισμού βοήθησε την οικονομία. Η καταβολή καθυστερούμενων οφειλών του Δημοσίου και η σημαντική απορρόφηση των ενωσιακών κονδυλίων, μέσω μεγάλων κατασκευαστικών έργων χρηματοδοτούμενων από την ΕΕ, επέδρασαν θετικά στις επενδύσεις. Για παράδειγμα, σε τέσσερις

μεγάλους αυτοκινητοδρόμους άρχισαν έργα, συνολικής αξίας πάνω από 7 δισεκατομμύρια ευρώ.

Η κατάσταση της ανεργίας και η κοινωνική κατάσταση στην Ελλάδα παραμένουν δύσκολες, αλλά, στο πλαίσιο του προγράμματος προσαρμογής, έχουν πραγματοποιηθεί φιλόδοξες μεταρρυθμίσεις στην αγορά εργασίας που βελτίωσαν σημαντικά την ανταγωνιστικότητα ως προς το κόστος· οι μεταρρυθμίσεις αυτές, μαζί με τα μέτρα στήριξης της απασχόλησης, χρηματοδοτούμενα από τα διαρθρωτικά ταμεία, και την αύξηση των επενδύσεων, αναμένεται να οδηγήσουν σε πτώση της ανεργίας στο 26 % το 2014 και στο 24 % το 2015.

Η διαφθορά στον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα στην Ελλάδα εξακολουθεί να προκαλεί ανησυχία. Σύμφωνα με τη Διεθνή Διαφάνεια-Ελλάς, στα δημόσια νοσοκομεία, τις εφορίες και τις υπηρεσίες πολεοδομίας συμβαίνουν τα περισσότερα περιστατικά διαφθοράς στο δημόσιο τομέα. Στον ιδιωτικό τομέα, ο τομέας της υγείας, οι τράπεζες, οι δικηγόροι, ο τομέας του αυτοκινήτου και ο κατασκευαστικός τομέας, παρουσιάζουν τη μεγαλύτερη διαφθορά. Έχουν ληφθεί ορισμένα μέτρα για την αντιμετώπιση της διαφθοράς στο πλαίσιο εθνικού προγράμματος δράσης για την καταπολέμηση της διαφθοράς. Διορίστηκε συντονιστής για την καταπολέμηση της διαφθοράς με σκοπό την υλοποίηση του προγράμματος και θεσπίστηκε σύστημα διαπίστευσης για να εξασφαλιστεί χρηστή και αποτελεσματική διαχείριση

των διαρθρωτικών ταμείων της ΕΕ από τις δημόσιες αρχές.

### 3.8.2 Πρόσβαση στη χρηματοδότηση και επενδύσεις

#### *Πρόσβαση στη χρηματοδότηση*

Ο τραπεζικός τομέας κεφαλαιοποιήθηκε για να εξασφαλιστεί ότι είναι σε καλύτερη θέση να υποστηρίξει την ανάπτυξη της οικονομίας. Ωστόσο, ο τομέας είναι ακόμη απρόθυμος να χρηματοδοτήσει μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ). Το 2013 μόνο το 33 % των ελληνικών ΜΜΕ έλαβαν τη χρηματοδότηση που ζήτησαν (ΕΕ: 65 %). Η πρόσβαση στη χρηματοδότηση είναι το πλέον πιεστικό πρόβλημα για το 32 % των ΜΜΕ (ΕΕ: 15 %). <sup>(1)</sup> Ο δανεισμός των επιχειρήσεων από τις τράπεζες είναι ακόμη περιορισμένος και καθιστά δύσκολη τη χρηματοδότηση της παραγωγής και των επενδύσεων. Ένα από τα σημαντικότερα οικονομικά ζητήματα για τις ΜΜΕ είναι η αναχρηματοδότηση υφιστάμενης δανειοληπτικής έκθεσης.

Οι προσπάθειες της κυβέρνησης να διευκολύνουν τους όρους χρηματοδότησης επικεντρώθηκαν στη δανειοδότηση από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ) σε ελληνικές εμπορικές τράπεζες έτσι ώστε να μπορούν αυτές με τη σειρά τους να χορηγούν δάνεια σε ΜΜΕ, καθώς και να παρέχουν στις τράπεζες διευκολύνσεις επιμερισμού των κινδύνων. Το 2013 υπογράφηκαν τέσσερις συμβάσεις χρηματοδότησης αξίας 300 εκατομμυρίων ευρώ μέσω του Ταμείου Εγγυήσεων για τις ΜΜΕ.

Προωθήθηκαν από κοινού ορισμένες πρωτοβουλίες και η ΕΤΕπ στοχεύει στην κάλυψη διαφορετικών οικονομικών αναγκών:

- μια πρωτοβουλία για την υποστήριξη των ΜΜΕ μέσω επιμερισμού του κινδύνου και επιχειρηματικών κεφαλαίων·
- μια πρωτοβουλία για επενδύσεις σε περιφερειακά έργα σε αστικές περιοχές·
- τη χορήγηση κρατικής εγγύησης για τις ΜΜΕ για τη στήριξη των επενδύσεων στον τομέα της μεταποίησης, του τουρισμού και των

υπηρεσιών από εταιρείες μεσαίας κεφαλαιοποίησης·

- το χρηματοπιστωτικό μέσο για τη στήριξη του διεθνούς εμπορίου.

Το Ίδρυμα για την Ανάπτυξη αποτελεί πρωτοβουλία του ελληνικού Υπουργείου Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας σε συνεργασία με τη γερμανική κυβέρνηση, την Ομάδα Δράσης της ΕΕ για την Ελλάδα, την ΕΤΕπ, το ΕΤΕ, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, την bpi France και τη γαλλική κυβέρνηση. Με προγραμματισμένο αρχικό κεφάλαιο ύψους 500 εκατομμυρίων ευρώ, το Ίδρυμα για την Ανάπτυξη θα χρηματοδοτεί ΜΜΕ και έργα υποδομών με κεφάλαια και δάνεια, συμβάλλοντας στη χαλάρωση των οικονομικών περιορισμών.

Το Ελληνικό Ταμείο Επιχειρηματικότητας και Ανάπτυξης (ΕΤΕΑΝ) συστάθηκε ως κρατική εταιρεία τον Φεβρουάριο του 2011, με κεφάλαιο εκκίνησης ύψους 1,7 δισεκατομμυρίων ευρώ. Τα διαρθρωτικά ταμεία της ΕΕ έδωσαν σημαντική χρηματοδότηση. Το ΕΤΕΑΝ παρέχει εγγυήσεις για δάνεια σε ΜΜΕ από τράπεζες και άλλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα. Το ταμείο συνεπενδύει επίσης σε άλλα ταμεία και μέσα και συστάθηκαν τρία ταμεία: για την *εξοικονόμηση ενέργειας* (200 εκατομμύρια ευρώ από τα διαρθρωτικά ταμεία της ΕΕ), για την *προώθηση της αλιείας* (35 εκατομμύρια ευρώ από τα διαρθρωτικά ταμεία της ΕΕ) και για την *επιχειρηματικότητα* (540 εκατομμύρια ευρώ από τα διαρθρωτικά ταμεία της ΕΕ).

Το 2013 δημιουργήθηκε νέο Ταμείο για τη Νησιωτική Επιχειρηματικότητα, με προϋπολογισμό 80 εκατομμύρια ευρώ. Το ταμείο αυτό χορηγεί δάνεια σε ΜΜΕ έως και 30.000 ευρώ, με χαμηλό ή μηδενικό επιτόκιο και χωρίς εμπράγματα ασφάλεια.

#### *Επενδύσεις*

Το πρόγραμμα οικονομικής προσαρμογής για την Ελλάδα καλύπτει ευρύ φάσμα φιλόδοξων διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων ενίσχυσης της ανάπτυξης για τον εκσυγχρονισμό των αγορών προϊόντων και τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, ώστε να δημιουργηθούν νέες ευκαιρίες για τις επενδύσεις, την καινοτομία και την απασχόληση. Η διαδικασία ταχείας αδειοδότησης και ο νόμος για τα επενδυτικά κίνητρα είναι οι δύο κύριοι πυλώνες στήριξης των επενδύσεων:

#### A) Ταχεία αδειοδότηση

<sup>(1)</sup> Έρευνα σχετικά με την πρόσβαση των ΜΜΕ στη χρηματοδότηση το 2013, αναλυτική έκθεση, Ευρωπαϊκή Επιτροπή 14 Νοεμβρίου 2013.

Οι χρονοβόρες και δαπανηρές διαδικασίες καθώς και η αβεβαιότητα σχετικά με το νομικό πλαίσιο για τα συστήματα έγκρισης και αδειοδότησης <sup>(2)</sup> παρεμπόδισαν τις επενδύσεις και κυρίως τις επενδύσεις μεγάλης κλίμακας.

Ο νόμος σχετικά με την επιτάχυνση και τη διαφάνεια υλοποίησης στρατηγικών επενδύσεων προβλέπει ταχύτερες και πιο διαφανείς διαδικασίες για επενδύσεις μεγάλης κλίμακας (διαδικασία ταχείας αδειοδότησης). Με τον νέο νόμο βελτιώθηκαν παράγοντες οι οποίοι στο παρελθόν αποθάρρυναν τις επενδύσεις, όπως η γραφειοκρατία, η έλλειψη διαφάνειας και η πολυπλοκότητα της νομοθεσίας. Σκοπός της νομοθεσίας είναι η ταχεία χορήγηση άδειας δίνοντας προτεραιότητα στις στρατηγικές επενδύσεις, δηλαδή τις επενδύσεις που θα μπορούσαν να έχουν σημαντικό αντίκτυπο και να παράγουν μακροπρόθεσμα αποτελέσματα ώστε να επιταχύνουν την επιστροφή στην ανάπτυξη.

Για να θεωρηθεί στρατηγική μια επένδυση, το συνολικό κόστος της πρέπει να υπερβαίνει τα 100 εκατομμύρια ευρώ, ανεξάρτητα από τον τομέα, ή και να είναι χαμηλότερο από το παραπάνω ποσό (ανάλογα με τον τομέα ή τον αριθμό των νέων θέσεων εργασίας που δημιουργούνται). Έως τώρα, οι περισσότερες στρατηγικές επενδύσεις που έχουν εγκριθεί είναι στον τομέα της ενέργειας και του τουρισμού.

Η διαδικασία ταχείας αδειοδότησης προβλέπει την έγκριση επένδυσης που χορηγείται ή απορρίπτεται εντός 45 ημερών. Σύμφωνα με τον νόμο, η έγκριση είναι σιωπηρή όταν η προθεσμία δεν τηρείται.

#### B) Επενδυτικά κίνητρα

Ο νόμος σχετικά με τα επενδυτικά κίνητρα προβλέπει διάφορα είδη βοήθειας, όπως φορολογικές ελαφρύνσεις που περιλαμβάνουν απαλλαγή από την καταβολή φόρου εισοδήματος επί των πραγματοποιούμενων προ φόρων κερδών, καταβολή κρατικής επιδότησης ύψους που καλύπτει μέρος της επένδυσης, επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης που συνίσταται στην κάλυψη από το Δημόσιο τμήματος των καταβαλλόμενων δόσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης που συνάπτεται για την απόκτηση καινούριου μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού.

<sup>(2)</sup> Ομάδα Δράσης για την Ελλάδα έκτη έκθεση δραστηριοτήτων, Μάρτιος 2014.

### 3.8.3 Καινοτομία

#### Καινοτομία

Σύμφωνα με τον πίνακα επιδόσεων για την Ένωση Καινοτομίας του 2014, <sup>(3)</sup> οι επιδόσεις της Ελλάδας είναι κάτω από τον μέσο όρο της ΕΕ. Η χώρα θεωρείται μετρίως καινοτομική χώρα. Κατά την εξεταζόμενη περίοδο των οκτώ ετών οι επιδόσεις ως προς την ανάπτυξη είναι 1,2 % και συνεπώς χαμηλότερες από εκείνες της ΕΕ και το χάσμα μεταξύ των επιδόσεων σε σχέση με την ΕΕ διευρύνθηκε. Οι επιδόσεις σε σχέση με την ΕΕ μειώθηκαν από 74 % το 2008 σε 69 % το 2013. Οι επιδόσεις της Ελλάδας είναι χαμηλότερες από τον μέσο όρο της ΕΕ, κυρίως όσον αφορά τις επενδύσεις επιχειρηματικών κεφαλαίων και τις δαπάνες για την E&A στον επιχειρηματικό τομέα.

Στην Ελλάδα είναι αδύναμη η σύνδεση μεταξύ της πολιτικής έρευνας και καινοτομίας και των άλλων πολιτικών, με ιδιαίτερος αδύναμους δεσμούς εντός των τομέων του γνωστικού τριγώνου. Επιπλέον, η εκμετάλλευση των αποτελεσμάτων της έρευνας από τον επιχειρηματικό τομέα είναι πολύ περιορισμένη, με χαμηλό επίπεδο δραστηριοτήτων χορήγησης διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας.

Ένα από τα κύρια μέσα της ΕΕ για την υποστήριξη των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων είναι η πολιτική συνοχής. Τα διαρθρωτικά ταμεία της ΕΕ επένδυσαν όλο και περισσότερο στην ανταγωνιστικότητα, την έρευνα και την καινοτομία και χορήγησαν σημαντικούς πόρους στην Ελλάδα για επενδύσεις. Η ελληνική πολιτική για την καινοτομία βασίζεται στη χρήση των διαρθρωτικών ταμείων της ΕΕ και στη χρηματοδότηση της έρευνας, με περιορισμένους διαθέσιμους πόρους για στρατηγικό όραμα. Ωστόσο, πραγματοποιήθηκε δημόσια διαβούλευση με σκοπό τη δημιουργία πιο ευνοϊκών συνθηκών για την ανάπτυξη της E&A και της καινοτομίας. Για την υποστήριξη των επενδύσεων στην E&A, ένας νέος νόμος προβλέπει (νόμος 4172/2013) αφαίρεση των δαπανών E&A έως ποσοστό 30% κατ' ανώτατο όριο από το ακαθάριστο εισόδημα των επιχειρήσεων.

<sup>(3)</sup>

[http://ec.europa.eu/enterprise/policies/innovation/files/i-us/ius-2014\\_en.pdf](http://ec.europa.eu/enterprise/policies/innovation/files/i-us/ius-2014_en.pdf)

### 3.8.4 Ενέργεια και βιωσιμότητα

#### Ενέργεια

Από την έναρξη της χρηματοπιστωτικής κρίσης, η κατανάλωση ενέργειας μειώθηκε σημαντικά επειδή η οικονομική ύφεση επηρέασε τη ζήτηση.

Η μείωση της εξάρτησης από εισαγωγές ενέργειας, η εκμετάλλευση χερσαίων και υποθαλάσσιων φυσικών πόρων, η μεγαλύτερη δυνατή διείσδυση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και η επίτευξη σημαντικής μείωσης των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα είναι οι κύριοι άξονες του εθνικού προγράμματος ενέργειας.

Κατά τα τελευταία έτη, οι φωτοβολταϊκές εγκαταστάσεις έχουν παρουσιάσει μεγάλη αύξηση ως αποτέλεσμα των γενναιόδωρων προγραμμάτων στήριξης και της μείωσης του κόστους ανάπτυξης.

Η Ελλάδα δημοσιοποίησε ένα χρονοδιάγραμμα και έναν κατάλογο των μέτρων που πρέπει να ληφθούν για να διευκολυνθεί η μετάβαση σε πιο ώριμο και ανταγωνιστικό μοντέλο αγοράς φυσικού αερίου. Η Ελλάδα επικεντρώνεται επίσης στην εξερεύνηση και την παραγωγή υδρογονανθράκων. Τον Μάιο του 2014 η Ελλάδα υπέγραψε συμφωνίες μίσθωσης για τρία χερσαία και υποθαλάσσια κοιτάσματα, ενώ θα ανακοινωθεί νέος γύρος αδειοδότησης για τις περιοχές της Δυτικής Ελλάδας και της Νότιας Κρήτης.

Σκοπός της μεταρρύθμισης της ελληνικής αγοράς ενέργειας είναι να προωθηθεί η ανταγωνιστικότητα και να καταστεί ο τομέας οικονομικά βιώσιμος. Η εξάλειψη των υφιστάμενων στρεβλώσεων στην αγορά ηλεκτρισμού και ο μεγαλύτερος ανταγωνισμός στον εφοδιασμό είναι αναγκαία μέτρα για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του τομέα. Η ιδιωτικοποίηση της Δημόσιας Επιχείρησης Ηλεκτρισμού δρομολογήθηκε και η πώληση του φορέα εκμετάλλευσης του δικτύου είναι σε εξέλιξη.

#### Βιωσιμότητα

Η διαχείριση των αποβλήτων θεωρείται σημαντικό περιβαλλοντικό πρόβλημα και επείγον ζήτημα στην Ελλάδα. Η Ελλάδα εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από

την απόρριψη των αποβλήτων σε χώρους υγειονομικής ταφής απορριμμάτων. Περίπου το 80 % των αποβλήτων απορρίπτονται σε χώρους υγειονομικής ταφής και ο στόχος της ΕΕ για τη μείωση των βιοαποδομήσιμων αστικών αποβλήτων κατά 75 % έως 2010 δεν επιτεύχθηκε παρά την τετραετή περίοδο παρέκκλισης. <sup>(4)</sup>

Η ανακύκλωση γυαλιού, χαρτιού και πλαστικού αυξήθηκε τα τελευταία χρόνια, δεν υπάρχουν όμως ακόμη αρκετές εγκαταστάσεις για πιο αποδοτική ανακύκλωση αποβλήτων. Η ανακύκλωση αστικών αποβλήτων αυξήθηκε κατά περισσότερο από 10 % κατά την τελευταία 10ετία, χρειάζονται όμως ακόμη σημαντικές προσπάθειες για την επίτευξη των στόχων έως το 2020. <sup>(5)</sup>

### 3.8.5 Δημόσια διοίκηση και επιχειρηματικό περιβάλλον

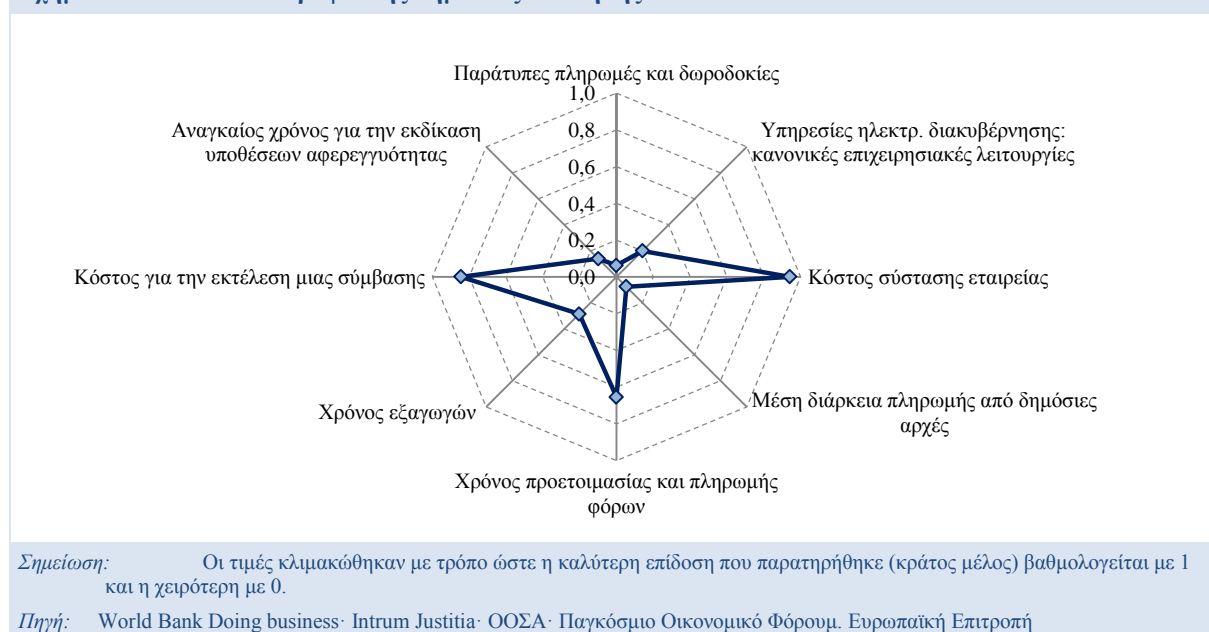
#### Δημόσια διοίκηση

Η μεταρρύθμιση της δημόσιας διοίκησης από τις αρχές σημειώνει (με ορισμένες καθυστερήσεις), πρόοδο, υλοποιώντας, το 2013, ποσοτικούς στόχους και επικεντρώνοντας όλο και περισσότερο τις προσπάθειες στις ποιοτικές πτυχές. Η ελληνική κυβέρνηση, με τη στήριξη της Ομάδας Δράσης για την Ελλάδα και γάλλους εμπειρογνώμονες, αποσκοπεί στη βελτίωση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας μέσω, μεταξύ άλλων, νέου συστήματος διορισμών στελεχών, πλαισίου αξιολόγησης των επιδόσεων, της αναδιοργάνωσης των υπουργείων, νέων σχεδίων στελεχώσης με σαφώς καθορισμένες αρμοδιότητες, νέας εσωτερικής αγοράς εργασίας για την προώθηση της κινητικότητας με διαφάνεια στη διοίκηση, καλύτερης οικονομικής διαχείρισης, μέτρων για τη μείωση της διαφθοράς και νέας στρατηγικής ηλεκτρονικής διακυβέρνησης. Δημιουργήθηκε επίσης το πλαίσιο για διυπουργική συντονιστική Γενική Γραμματεία υπό την εποπτεία του πρωθυπουργού.

<sup>(4)</sup> Διαχείριση αστικών αποβλήτων στην Ελλάδα. Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος. Φεβρουάριος 2013.

<sup>(5)</sup> Διαχείριση αστικών αποβλήτων στην Ελλάδα. Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος. Φεβρουάριος 2013.

Σχήμα 3.8.2: Γενικό προφίλ της δημόσιας διοίκησης - Ελλάδα



Η κυβέρνηση ακολουθεί πορεία προς τη μείωση της απασχόλησης στον ευρύτερη δημόσια διοίκηση κατά 150 000 άτομα, πριν από την προθεσμία που καθορίστηκε για το τέλος του 2015. Ο κανόνας της μίας πρόσληψης ανά πέντε αποχωρήσεις θα παραμείνει το 2014. Η κυβέρνηση σκοπεύει να αξιολογήσει τις υπηρεσίες που μπορούν να παρασχεθούν πιο αποτελεσματικά μέσω εξωτερικής ανάθεσης. Καταβλήθηκαν επίσης προσπάθειες για την αντιμετώπιση πειθαρχικών υποθέσεων. Τα δικαστήρια επιταχύνουν τις διαδικασίες και αρχίζουν να επιβάλλονται οι κυρώσεις.

#### Επιχειρηματικό περιβάλλον

Εφαρμόζονται διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις για τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, που παρεμποδίστηκε από υψηλό βαθμό ρύθμισης και γραφειοκρατίας.

Οι αλλαγές πραγματοποιήθηκαν από το Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.), το οποίο είναι κρατική βάση δεδομένων που βρίσκεται στα εμπορικά επιμελητήρια. Τα δεδομένα που είναι αποθηκευμένα στο μητρώο περιλαμβάνουν τώρα τους εκπροσώπους των εταιρειών, τους ετήσιους λογαριασμούς, τον αριθμό φορολογικού μητρώου, το καταστατικό της επιχείρησης, τον αριθμό Γ.Ε.ΜΗ. της επιχείρησης και αποφάσεις δικαστηρίων. Η βάση δεδομένων συνδέθηκε με άλλα μητρώα ηλεκτρονικής επεξεργασίας και για τις ηλεκτρονικές δημόσιες συμβάσεις ο δημόσιος τομέας μπορεί να έχει πρόσβαση στη βάση δεδομένων ώστε να λαμβάνει τις

απαιτούμενες πληροφορίες. Επιπλέον οι επιχειρήσεις μπορούν πλέον να χρησιμοποιούν δικτυακό τόπο για να καταθέτουν αίτηση καταστατικής έδρας και καταστατικές τροποποιήσεις, καθώς και για ετήσιους χρηματοοικονομικούς λογαριασμούς.

Μειώθηκε το κόστος σύστασης εταιρείας. Η απαίτηση δημοσίευσης ανακοίνωσης στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως καταργήθηκε (η συνολική εξοικονόμηση για τις επιχειρήσεις εκτιμάται σε περίπου 46 εκατομμύρια ευρώ ετησίως) και η απαίτηση εγγραφής σε μητρώο εμπορικού επιμελητηρίου θα καταργηθεί την 1η Ιανουαρίου 2015. Επίσης, δεν απαιτούνται πλέον συμβολαιογράφοι για όλα τα είδη επιχειρήσεων και δεν είναι πλέον υποχρεωτική η υποβολή πρωτοτύπων ή επικυρωμένων αντιγράφων για όλες τις συναλλαγές με το Δημόσιο.

Η IKE (Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία), μια μορφή ιδιωτικής εταιρείας περιορισμένης ευθύνης, εισήχθη στην ελληνική νομοθεσία τον Ιούλιο του 2012. Ο μεγάλος αριθμός των νέων IKE δείχνει την επιτυχία της. Πρόκειται για πιο ευέλικτη εταιρική μορφή που δεν απαιτεί ούτε συμβολαιογράφο ούτε δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Όταν εισήχθη ο νέος τύπος εταιρείας, η μεγαλύτερη διαφορά με άλλες εταιρείες περιορισμένης ευθύνης ήταν ότι για τις IKE δεν απαιτείται ελάχιστο κεφάλαιο. Το ελάχιστο απαιτούμενο κεφάλαιο για άλλες εταιρείες περιορισμένης ευθύνης, που ήταν 4 500 ευρώ, καταργήθηκε το 2012. Το 2013, καταχωρίστηκαν συνολικά 1821 IKE.

Η βελτίωση της κατάταξης της Ελλάδας στην έκθεση «Doing Business» της Παγκόσμιας Τράπεζας οφείλεται εν μέρει στη νέα μορφή ιδιωτικής εταιρείας περιορισμένης ευθύνης. Ωστόσο, η κατάταξή της είναι ακόμη χαμηλή σε σύγκριση με άλλα κράτη μέλη της ΕΕ, κυρίως λόγω του υψηλού βαθμού ρύθμισης. Η Ελλάδα είναι μεταξύ των χωρών με τις χαμηλότερες επιδόσεις στον ΟΟΣΑ. Στο πλαίσιο του προγράμματος οικονομικής προσαρμογής, καταργήθηκαν οι περιορισμοί στον ανταγωνισμό σε πολλούς τομείς της οικονομίας. Άρχισε η εφαρμογή των περισσότερων συστάσεων της μελέτης του ΟΟΣΑ σχετικά με τη νομοθεσία και τις πρακτικές σε τέσσερις βασικούς τομείς της οικονομίας, δηλαδή τον τουρισμό, το λιανικό εμπόριο, την επεξεργασία τροφίμων και τα δομικά υλικά. Η κατάργηση ανεπαρκώς σχεδιασμένων ρυθμίσεων, από τις οποίες επωφελούνται λίγα άτομα, αναμένεται να έχει θετικά αποτελέσματα για την οικονομία με ποσό ύψους 5,2 δισεκατομμυρίων ευρώ.

Ο κλάδος του λιανικού εμπορίου σημείωσε απότομη σημαντική πτώση λόγω της οικονομικής κρίσης. Η ρευστότητα είναι το κύριο πρόβλημα του τομέα. Σύμφωνα με την Εθνική Συνομοσπονδία Ελληνικού Εμπορίου (ΕΣΕΕ), από το 2008 έκλεισαν 120 000 καταστήματα λιανικής και χονδρικής πώλησης. Από τα 40 000 νέα καταστήματα, περίπου το 80 % είναι καφετέριες και ταχυφαγεία.

Οι διαδικασίες αδειοδότησης αλλάζουν ώστε να απλοποιηθούν με τη χρήση ηλεκτρονικών εφαρμογών και εξωτερικής ανάθεσης των μηχανισμών ελέγχου. Αναπτύχθηκε ηλεκτρονικό σύστημα υποβολής αιτήσεων και θα τεθεί σε εφαρμογή έως το τέλος του Οκτωβρίου 2014. Σκοπός του ολοκληρωμένου συστήματος ΤΠ είναι η ανάπτυξη ηλεκτρονικών υπηρεσιών για άδειες, οι οποίες θα εξοικονομήσουν χρόνο και χρήμα για τις επιχειρήσεις, έξοδα καθώς και γραφειοκρατικό φόρτο και, εξίσου σημαντικό, θα αυξήσουν τη διαφάνεια.

#### Διεθνοποίηση

Η διεθνοποίηση αποτελεί βασικό άξονα της ελληνικής οικονομικής στρατηγικής. Η εφαρμογή στρατηγικής εξαγωγών βοήθησε να βελτιωθεί η κατάταξη της Ελλάδας στην έκθεση «Doing Business» της Παγκόσμιας Τράπεζας για το διασυνοριακό εμπόριο, από την 84η το 2012 στην 52η το 2013.

Ο οργανισμός «Enterprise Greece» είναι ο επίσημος δημόσιος φορέας για την προσέλκυση επενδύσεων, την προώθηση εξαγωγών με στόχο να προβάλλει τη χώρα ως σημαντικό στρατηγικό εταίρο παγκοσμίως. Βασικό όφελος από τον νέο, ολοκληρωμένο φορέα είναι η στενότερη συνεργασία μεταξύ υπουργείων και φορέων του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα.

#### 3.8.6 Συμπεράσματα

Από τις στατιστικές φαίνεται ότι η Ελλάδα επιστρέφει στην ανάπτυξη ύστερα από μακρά και σοβαρή ύφεση. Οι διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις βελτίωσαν την ανταγωνιστικότητα και το πρόγραμμα οικονομικής προσαρμογής μείωσε τις μακροοικονομικές και φορολογικές ανισορροπίες. Η απορρόφηση σημαντικών κονδυλίων της ΕΕ, μέσω μεγάλων κατασκευαστικών έργων χρηματοδοτούμενων από την ΕΕ, θα έχει θετικό αντίκτυπο στις επενδύσεις.

Η πρόσβαση στη χρηματοδότηση εξακολουθεί να είναι περιορισμένη για τις ΜΜΕ. Το 2013 μόνο το 33 % των ελληνικών ΜΜΕ έλαβαν τη χρηματοδότηση που ζήτησαν (ΕΕ: 65 %). Το Ίδρυμα για την Ανάπτυξη που συστάθηκε θα μετριάσει τους χρηματοδοτικούς περιορισμούς. Θα χρηματοδοτεί τις ΜΜΕ και τα έργα υποδομής. Επίσης, τα διαρθρωτικά ταμεία της ΕΕ διαθέτουν σημαντικά ποσά για την πρόσβαση σε χρηματοδότηση μέσω του Ελληνικού Ταμείου Επιχειρηματικότητας και Ανάπτυξης.

Οι επιδόσεις της Ελλάδας στον τομέα της καινοτομίας είναι χαμηλότερες από τον μέσο όρο της ΕΕ και η χώρα θεωρείται μετρίως καινοτομική. Οι επιδόσεις της σε σχέση με την ΕΕ μειώθηκαν από το 74 % το 2008 στο 69 % το 2013. Το ελληνικό σύστημα καινοτομίας υποστηρίχθηκε από τα διαρθρωτικά ταμεία της ΕΕ και από τη χρηματοδότηση της έρευνας, επενδύθηκαν όμως περιορισμένοι πόροι για στρατηγικό όραμα.

Η βελτίωση της κατάταξης της Ελλάδας στην έκθεση «Doing Business» της Παγκόσμιας Τράπεζας μπορεί να αποδοθεί εν μέρει στην πρόσφατη νομοθεσία σε ορισμένους τομείς. Ωστόσο, η κατάταξή της είναι ακόμη χαμηλή σε σύγκριση με άλλα κράτη μέλη της ΕΕ, κυρίως λόγω του υψηλού βαθμού ρύθμισης. Στο πλαίσιο του προγράμματος οικονομικής προσαρμογής, καταργήθηκαν οι περιορισμοί στον ανταγωνισμό σε πολλούς τομείς της οικονομίας.